

Miljø

Virksomhedsberetning vedrørende det nordiske miljøsamarbejde 2004

Det nordiske miljøsamarbejde tager udgangspunkt i det nordiske miljøhandlingsprogram 2001-2004. Der er i miljøhandlingsprogrammet lagt vægt på, at programmet konkretiserer den nordiske strategi for bæredygtig udvikling. En af målsætningerne i miljøhandlingsprogrammet er at øge synlighed og informationsformidling om det nordiske miljøsamarbejde. En særlig informationsstrategi for miljøsektoren er derfor udarbejdet med det formål at føre til større kendskab og deltagelse i det nordiske natur- og miljøsamarbejde hos såvel offentligheden som myndighederne.

Udarbejdelse af et nyt miljøhandlingsprogram

Virksomheden i miljøsektoren i 2004 har været præget af, at der er udarbejdet et nyt miljøhandlingsprogram, som skal gælde for perioden 2005-2008. Der har været nedsat en forhandlingsgruppe, som på baggrund af blandt andet indspil fra arbejdsgrupperne har formuleret de nye målsætninger for det nordiske miljøsamarbejde.

Det nye miljøhandlingsprogram fokuserer på fire hovedtemaer, henholdsvis miljø og sundhed, havet, natur, kulturmiljø og friluftsliv samt bæredygtig produktion og forbrug. Tanken bag disse hovedtemaer er, at miljøspørgsmål ikke bør ansues isoleret, men som en del af en større helhed. I programmet lægges vægt på sektorintegration og samarbejde på tværs mellem de forskellige arbejdsgrupper på miljøområdet.

Resultat af miljøhandlingsprogrammet 2001-2004

En evaluering af miljøhandlingsprogrammet for perioden 2001 – 2004 har vist, at de nordiske lande er i stand til at påvirke miljøpolitikken ikke alene i de nordiske lande, men også i naboømråderne, EU og globalt. Grundstenen i det nordiske miljøsamarbejde er et omfattende netværk af eksperter. Gennem netværket sker en løbende og koordineret udveksling af fakta og information. Dette er vigtigt ikke mindst fordi mange af de nordiske medarbejdere har nøglepositioner indenfor rammerne af arbejdet i forskellige internationale konventioner og i EU.

En brochure er udarbejdet i 2004 med nogle eksempler på de mange gode resultater, som er kommet ud af det nordiske miljøsamarbejde. Brochuren "Miljøsamarbejde i Norden – Resultat af miljøhandlingsprogrammet 2001-2004" indeholder således eksempler på en række emner, hvor gode resultater fremhæves, herunder sundt miljø, bæredygtigt friluftsliv, naturskatte, affald, samarbejde på tværs af sektorer, nordisk indflydelse på den internationale dagsorden samt nærområdet.

Møder

I løbet af året har der været afholdt 3 ministermøder og 3 embedsmandsmøder. Ved disse møder har særligt arbejdet med det nye miljøhandlingsprogram optaget såvel ministre som embedsmænd. Miljøministrene har ved flere lejligheder diskuteret EU's kemikaliestrategi (REACH), idet landene har forsøgt at påvirke det europæiske arbejde gennem flere fælles nordiske initiativer. På det globale niveau har kemikalier også været aktuelt, idet ministrene besluttede at finansiere en nordisk ekspert til UNEP's SAICM sekretariatet i Geneve. Ministrene traf endvidere beslutning om at fortsætte indbetalingerne til NEFCO for perioden 2005-2007, mens man på ministersommermødet i august førte en temadiskussion om fornybar energi. Endelig har arbejdet med revisionen af den nordiske strategi for bæredygtig udvikling være diskuteret.

Konferencer m.v.

Under det islandske formandskab blev der afholdt en konference om integreret produktpolitik i Stockholm den 31 marts-1 april 2004, en konference om Lokal Agenda 21 som opfølgning af WSSD den 2-3 september 2004 i Göteborg, en konference om havstrategier den 2-4 juni i Reykjavik. Endelig var planlagt en konference om nationalparker i Island – denne blev først afholdt den 5-7 maj 2005 i Reykjavik.

Arbejdsgrupperne

På hav- og luftområdet har man i nordisk regi i 2004 bl.a. arbejdet med udvikling af mere pålidelige data til fastsættelse af reduktionsmål for udledning af bl.a. luftbårne partikler i relation til NEC-direktivet (National Emission Ceiling). Herudover er der bl.a. arbejdet med udvikling af værktøjer til understøttelse af EU's vandrammedirektiv, samt kortlægning af kviksvølvniveauer og miljøgifte (POPs) i Norden. Arbejdet i kemikaliegruppen har været fokuseret på EU's kommende kemikalielovgivning, REACH. Der er udarbejdet adskillige tekniske indspil og guidelines som forberedelse til implementeringen af denne forordning. I arbejdsgruppen vedr. produkter og affald har der været fokus på småsamfund. Der er bl.a. etableret en webportal med ideer til implementering af bæredygtig udvikling i små samfund. Herudover arbejdes der med indspil til EU's affaldsstrategi og til batteridirektivet. I forbindelse med arbejdet med integreret produktpolitik er et projekt vedr. institutionel kapacitets opbygning i de baltiske lande blevet afsluttet. Der har været stor interesse for dette projekt og resultaterne er blevet vidt

spredt. Årets projektvirksomhed i arbejdsgruppen vedr. miljøovervågning og -data har affødt en række indspil til i internationale fora, f.eks. GISP (the Global Invasive Species Programme), UN-ECE's Convention on Long-range Transboundary Air Pollution og EMEP's Assessment rapport. Endelig er der afholdt en række seminarer og workshop knyttet til internationale konventioner på natur, - kultur og friluftslivsområdet. Det gælder bl.a. Verdensarvskonventionen, Ramsarkonventionen og programmet "Man and biosphere" under UNESCO.

I det tværsektorielle samarbejde har miljøsektoren bl.a. i samarbejde med fiskerisektoren lagt grundstenen for et større INTERREG projekt om kortlægning og forvaltning af marine beskyttede områder. I samarbejdet med Jord- og Skovbrugssektoren har kulturlandskabet været i fokus i 2004. En ministerdeklaration, udformet af arbejdsgruppen for miljø-, jord- og skovbrug, resulterede i etableringen af en nordisk gruppe på departementsniveau, som skal se nærmere på det nordiske landbrugs fremtidige rolle og kulturlandskabet som resurse. Nordisk Genressourceråd har arbejdet aktivt med opfølgning af en ministerbeslutning om adgang og rettigheder til genetiske resurser. I samarbejdet med finanssektoren er der bl.a. udarbejdet en rapport om virkemidler for forvaltning af biologisk mangfoldighed i skove og vådområder. Dette skal lede til en analyse af hvilke offentlige styringsmidler, der kan anvendes for at bidrage til en omkostningseffektiv bevaring af den biologiske mangfoldighed i de nordiske lande. Klimagruppens primære opgaver i 2004, har været at understøtte implementeringen af Østersøregionen som en Testing Ground for udvikling og implementering af Kyoto-mekanismerne (CO₂-kvoter). Gruppens aktiviteter har været fokuseret på kapacitetsopbygning og kompetenceudvikling i de baltiske lande og Rusland samt udvikling af rammeværktøjer for klimainvesteringer.

Nordisk Råds natur- og miljøpris

Nordisk Råds natur- og miljøpris blev tildelt organisationen Coalition Clean Baltic. Prisen blev motiveret med organisationens forbilledlige indsats for at skabe netværk blandt nordiske, baltiske og andre miljøorganisationer og derigennem vække opmærksomhed og skabe opinion omkring det truede havmiljø i Østersøen.

Yderligere information om prisen:

http://www.norden.org/nr/pris/nat_mil_pris/sk/index.asp?lang=2